

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1969-cu ildə Azərbaycan rəhbərliyə gəlişindən sonra respublikamızın sosial-iqtisadi həyatının mühüm sahələrindən biri olan energetika sektorunda da sürətli inkişafın təmin edilməsi məqsədilə təxirəsalınmaz tədbirlər həyata keçirildi, irimiqyaslı layihələr reallaşdırıldı. Azərbaycanın müstəqil enerji sisteminin formalaşması, bu yöndə enerji təhlükəsizliyinin daha etibarlı vəziyyətə çatdırılması bilavasitə ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Dahi şəxsiyyətin şəxsi təşəbbüsü və bilavasitə rəhbərliyi ilə 30 il ərzində Azərbaycanın energetika sistemində 3500 meqavata yaxın generasiya güclərinin, 70 min kilometrə yaxın elektrik ötürücü xətlərin istifadəyə verilməsi, enerji sisteminin real imkanlarının iki dəfədən çox artırılması məhz həmin fikrin məntiqi təsdiqidir.

İlə elektroenergetika sistemləri əlaqələndirilmişdir. Bununla yanaşı, "Energetika haqqında", "Enerji resurslarından istifadə haqqında", "Elektroenergetika haqqında", "Elektrik və istilik stansiyaları haqqında" qanunların qəbulu ilə Heydər Əliyev, eyni zamanda, Azərbaycanın elektrik enerjisi sistemində qanunvericilik bazasını formalaşdıraraq, bu sahəyə dair hüquqi əsasların təkmilləşdirilməsi istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirmişdir.

Yuxarıda qeyd edilənlərdən bir daha aydın olur ki, Azərbaycanda energetika sisteminin dönüş mərhələsi, başqa sözlə, iri tutumlu yarımstansiyaların, ötürücü xətlərin, istehsal obyektlərinin tikintisi hələ ötən əsrin 70-ci illərindən etibarən dahi öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə geniş vüsət almışdır. Hakimiyyətə qayıdından sonra ümumilli liderimiz o zaman energetika sahəsində gördüyü işlər haqda belə deyib: "Hər dəfə elektrik stansiyası tikilməsi haqqında

elektrik şəbəkəsinə daim diqqət və qayğı göstərib. Ötən müddətdə bu sahədə genişmiqyaslı islahatlar gerçəkləşdirilib, yenicidən qurma, tikinti işlər böyük vüsət alıb. Dövlətimizin başçısı aprelin 20-də Bakıda "Azərenerji" ASC-nin yenidən qurulma Baş idarəetmə, elm, tədris və laboratoriya kompleksinin açılış mərasimində bu barədə ətraflı bəhs edərək qeyd edib: "Bizim müstəqilliyimizin hələ 30 yaşını tamam etməyib. Biz müstəqil ölkə olaraq enerji təsərrüfatımız bərabər vəziyyətdə idi. Ondan sonra daha da bərabər vəziyyətə düşdük. Biz o illəri xatırlayırıq. Burada bir "Barmek" şirkəti peyda olmuşdu, özü də qeyri-təməz sxemlər əsasında, keçmiş məmurlarla sövdələşmə əsasında gəlib bizim Bakı şəhərinin bütün enerji təsərrüfatına sahib olub və pul qoymaq əvəzinə, bu sistemi bərabər vəziyyətə salıb, Azərbaycandan milyonlarla pul aparıb. Sonra da bu, azmış kimi, bizi hələ məhkəməyə vermək istəyirdi. Mənim göstərişimlə

siyaların inşasını başa çatdırdı. Bundan başqa, 110 kV-luq 100-ə yaxın yarımstansiya təmir olundu, 35 kV-luq gücündə 22 yeni yarımstansiya istifadəyə verildi. Həmin gücdə 400-dək yarımstansiya təmir edildi. Gəncədə qədim şəhərsalma üslubuna uyğun yeni yarımstansiya tikilib işə salındı. Həmçinin 35/6 kV-luq "Nizami" yarımstansiyasında Qərb Regional Tədris Mərkəzi istifadəyə verildi.

Xüsusilə nəzərə almaq lazımdır ki, ötən dövrdə bütün bu işlər demək olar ki, əlavə investisiya vəsaitləri cəlb etmədən – "Azərişiq" ASC-nin tam daxili resursları hesabına gerçəkləşdirilmişdir.

Ölkəmizin bütün rayon mərkəzlərində, qəsəbə və kəndlərdə yarırsız, istismar müddəti başa çatan köhnə transformatorların yeni tip, qapalı kompleks transformator montajları ilə əvəz olunması diqqət mərkəzində saxlanılıb. "Azərişiq" ASC tərəfindən indiyədək 5 minə yaxın bu cür yeni tipli kompleks transformator montajı quraşdıraraq istifadəyə verilib.

sahəsində elektron-raqəmsal sayğac-ların istismara verilməsinin diqqət mərkəzində saxlanılması mövcud sistemdə insan amili təsirinə minimuma endirilməsi ilə bağlıdır. Belə ki, məsafədən oxunma cihazları olan "Alfa metronika RTU" alışı nöqtələrində quraşdırılıb və xüsusi proqram təminatı mərkəzi idarəetmə bazasına inteqrasiya olunur.

Hazırda "Elster" tipli sayğac-lar, quraşdırılma və istismar yerindən asılı olaraq: saatlıq, sutkalıq, həftəlik və aylıq (cari ay və ya 4 həftə müddəti götürülür) sarfiyyat göstəricilərini virtual yaddaş blokunda toplayır, avtomatik olaraq mərkəzə ötürür (əvvəlcədən qurulmuş virtual sənəri üzrə), eyni zamanda, istənilən müdaxilə və ya istismar şərtlərini pozan şərait yaranmış hallarda sayğac mərkəzə müvafiq xəbərdarlıq (alarmlipli) məlumatlarını da çatdırır. Generasiya olunan informasiyalar sifətlənir, mərkəzə çatdırıldıqca işə dəyişir olunaraq xüsusi cədvəllər şəklində monitora əks etdirilir.

Onu da xatırladıq ki, 2011-ci ildən tətbiqinə start verilən SMS

elektroenergetika sahəsində ilk dəfə olaraq müasir tələblərə cavab verən tədris mərkəzi yaradılıb.

"Azərişiq" ASC fəaliyyəti ərzində generasiya güclərini artırılmasında da fəal iştirak edib. Azərbaycan Prezidentinin 2017-ci il 22 dekabr tarixli sərəncamı icrası ilə əlaqədar səhmdar cəmiyyətin balansına verilən Xızı rayonunun Yeni Yaşma və Şurabad qəsəbələrində yerləşən Külək Elektrik Stansiyalarında (KES) təmir və bərpa işlərinə başlanılıb. Stansiyaların istehsal etdiyi elektrik enerjisini ötürülməsi üçün "Yeni Yaşma" KES-in ərazisində 20/110 kilovoltluq 2x40 MVA gücündə 10/35 kilovoltluq 4 MVA gücündə yarımstansiya inşa edilmiş, 110 kilovoltluq 4-cü Yaşma və 35 kilovoltluq Yaşma Bağları hava xətləri ilə əlaqələndirilib.

Kommunal xidmətlərin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsinə uyğun olaraq "Azərişiq" ASC-yə aid 3 strateji hədəfi, 3 prioritet istiqaməti əhatə edən 11 tədbir üzrə müvafiq işlər tamamilə yerinə yetirilib.

"Azərişiq" ASC tərəfindən 2025-ci ilədək respublika üzrə

Azərbaycanda müstəqil enerji sisteminin yaradıcısı

heç də asan məsələ deyildi.

Energetika sahəsinin belə bir dinamik inkişafı isə Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin elan edildiyi çətin və mürəkkəb siyasi şəraitdə respublikamızı regionda xüsusi maraqları olan xarici dövlətlərin enerji təhdidlərindən qoruya bildi.

Azərbaycan xalqının ümumilli lideri Heydər Əliyevin 1993-cü ildə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra ölkədə bütün sahələrdə əsaslı islahatların aparılmasına başlanıldı. Azərbaycanın enerji sektorunun inkişafına, enerji təhlükəsizliyinə böyük önəm verən ulu öndər respublika iqtisadiyyatının sürətli inkişafına imkan verən və onun gələcəkdə iqtisadi cəhətdən müstəqilliyinə zəmin yaradan bir çox iri müəssisə və obyektlər, o cümlədən Bakı Məişət Kompleksləri, Heydər Əliyev adına Dorin Özüllər, Bakı Yeni Neftayıma zavodlarının tikintisinə nail olundu ki, onların elektrik enerjisi təchizatının təminatı üçün yeni inşa edilmiş 110 kilovoltluq yarımstansiyalar istismara verildi.

Enerji sektorunun inkişafına, enerji təhlükəsizliyinə böyük önəm verən ulu öndərin diqqəti sayəsində respublikamızın, o cümlədən, Bakının elektrik şəbəkəsinin genişləndirilməsi və yenidən qurulması prioritet məsələyə çevrildi.

Ümumiyyətlə, Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərlik etdiyi birinci dövrdə respublikada bu sistemin sürətli inkişafını təmin etmək məqsədilə bir sıra irimiqyaslı layihələr gerçəkləşdirildi, bir-birinin ardınca yeni elektrik stansiyaları, yüksək gərginlikli elektrik veriliş xətləri və yarımstansiyalar istifadəyə verildi. Şübhəsiz ki, bütün bunlar, ilk növbədə, Azərbaycanın elektrik enerjisində olan tələbatının yerli imkanlar hesabına ödənilməsinə reallaşdırdı, eyni zamanda, respublikanın sənaye potensialının artırılmasında önəmli rol oynadı.

Dahi şəxsiyyətin Azərbaycan rəhbərliyinin birinci dönəmində respublikamızın enerji sisteminin inkişafı istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlərin nəticəsində ötən əsrin 90-cı illərinin sonlarında elektrik enerjisi istehsalı 23,4 milyard kilovat-saat çatdırılıb, istehsal isə 21,7 milyard kilovat-saatə yaxın olub və 1,7 milyard kilovat-saat elektrik enerjisi ixrac edilib. Adambaşına düşən elektrik enerjisi isə 3300 kilovat-saatdan artıq olub.

Həmən dövrdə reallaşdırılan tədbirlər hesabına ölkəmizin İran, Gürcüstan və Naxçıvan Muxtar Respublikası tərəfdən Türkiyə

(SSRİ rəhbərliyi qarşısında – red.) məsələ qoyarkən məna deyirdilər ki, sənə nəyə lazımdır. Bizdə–SSRİ-də vahid elektrik enerjisi sistemi var, bütün SSRİ-ni əhatə edən sistem var. Azərbaycana nə qədər elektrik enerjisi istəyirsinizsə, verək. Mən deyirdim ki, yox, istəyirəm bizim özümlükünüzü olsun. Niyə özümlükünüzü olsun? Mən istəyirdim ki, müəyyən sahələrdə biz asılı olmaq istəməyək. Bu gün mən iftixar hissi ilə deyə bilərəm ki, Azərbaycan elektrik enerjisi sahəsində asılı deyildir. Özü həmin elektrik stansiyalarında elektrik enerjisi istehsal edir."

Ümumiyyətlə, ulu öndərimiz istər ötən əsrin 70-80-ci illərində, istərsə də 1993-ildə hakimiyyətə qayıdışından sonra Azərbaycanın energetika sahəsinə, o cümlədən, Bakı şəhərinin elektrik təchizatı işinə xüsusi diqqət və qayğı göstərmişdir.

Yeri gəlmişkən, burada tarixi bir hadisəni də qısa salmaq istərdim. Ümumilli lider 2000-ci il oktyabrın 20-də 1 nömrəli Bakı İstilik Mərkəzinin birinci növbəsinin açılış mərasimində çıxışı edərək, deyib: "Bizim bu günkü toplantımız və bu növbə istilik-elektrik mərkəzinin açılış tarixi bir hadisədir. Burada həmin bu yerdə əsrin əvəlinə – 1902-ci ildə bax, orada gördüyünüz, artıq köhnəlmiş, çürümüş, qaralmış istilik elektrik mərkəzi tikilib. Təbii ki, o zaman üçün bu böyük hadisə idi. O vaxt Azərbaycanın neft sənayesi xarici şirkətlərin iştirakı ilə güclü inkişaf edirdi, neftayıma zavodları yaranmışdı, burada həm elektrik enerjisi, həm də buxara ehtiyac var idi. Təbii ki, o vaxta görə, kimi SSRİ siqut etdiyi vaxt burada tikinti işlərinin 60 faizi görülmüşdü. Lakin maliyyə vəsaitinin və düzgün idarəçiliyin olmaması səbəbindən müstəqillik dövründə – 1992-ci ildə həmin SES-in tikintisi dayandırılmışdı. Ümumilli lider 1995-ci ilin dekabrında Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Krallığına işgüzar sənayesi üçün maliyyə dəstəyi verdi. Energetiklərimizin və inşaatçılarımızın səy və məsuliyyətlə işləmələri nəticəsində 2000-ci ilin dekabr ayında 150 MVt gücündə olan Yenikənd SES işə salındı.

Həmin dövrdə reallaşdırılan tədbirlər hesabına ölkəmizin İran, Gürcüstan və Naxçıvan Muxtar Respublikası tərəfdən Türkiyə ilə elektroenergetika sistemləri əlaqələndirilmişdir. Bununla yanaşı, "Energetika haqqında", "Enerji resurslarından istifadə haqqında", "Elektroenergetika haqqında", "Elektrik və istilik stansiyaları haqqında" qanunların qəbulu ilə Heydər Əliyev, eyni zamanda, Azərbaycanın elektrik enerjisi sistemində qanunvericilik bazasını formalaşdıraraq, bu sahəyə dair hüquqi əsasların təkmilləşdirilməsi istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirmişdir. Yuxarıda qeyd edilənlərdən bir daha aydın olur ki, Azərbaycanda energetika sisteminin dönüş mərhələsi, başqa sözlə, iri tutumlu yarımstansiyaların, ötürücü xətlərin, istehsal obyektlərinin tikintisi hələ ötən əsrin 70-ci illərindən etibarən dahi öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə geniş vüsət almışdır. Hakimiyyətə qayıdından sonra ümumilli liderimiz o zaman energetika sahəsində gördüyü işlər haqda belə deyib: "Hər dəfə elektrik stansiyası tikilməsi haqqında

bu çirkin sövdələşməyə son qoyuldu, bu dələduz şirkət Azərbaycandan qovuldu və mənim sərəncamımla o vaxt "Azərişiq" Səhmdar Cəmiyyəti yaradıldı. Adını da mən qoymuşam, "Azərişiq". Biz bütün enerji təsərrüfatımızı dövlət mülkiyyətinə qaytardıq. Əgər bunu etməsəydik, bu gün biz qaralılıq içində yaşayacaqdıq və "Azərenerji"nin bütün əmlakı dağıdılacaqdı...".

Doğrudan da, Prezident İlham Əliyevin imzaladığı 10 fevral 2015-ci il tarixli sərəncamla "Bakielektrikşəbəkə" ASC-nin bazasında yeni bir qurumun – "Azərişiq" ASC-nin yaradılması bir zərurət idi. Çünki bütün bölgələrin elektrik enerjisi ilə təchizatını paytaxt Bakının sonra Azərbaycanın energetika sahəsinə, o cümlədən, Bakı şəhərinin elektrik təchizatı işinə xüsusi diqqət və qayğı göstərmişdir.

"Azərişiq" ASC yaradıldıqdan dərhal sonra rəhbərlik və qurumun müəssisələri tərəfindən mövcud vəziyyətə diqqət, genişmiqyaslı təmir, yenicidən qurma və tikinti işlərinə başlanıldı. Həmin məqsədlə reallaşdırılan Proqramın I hissəsi elektrik şəbəkələrinin reabilitasiyasına əhatə edən tədbirlərdən ibarət idi. Bu isə regionlardakı istehlakçılardan qaynaqlanan enerji ilə təminatın diqqət mərkəzində saxlanılması, kənd təsərrüfatının inkişafı üçün suvarma sistemlərinin elektrik təminatının yenidən qurulmasını, sənaye sahələrinin, habelə turizm obyektlərinin elektrik təchizatının etibarliliyinin yüksəldilməsini etibarlıdır. Fiziki və mənəvi cəhətdən köhnələn elektrik dirəkləri, naqillər yeniləndi, transformatorlar təzələri ilə əvəzlənərək, müasir tipli yarımstansiyalar və kompleks transformator montajları quraşdırıldı. Maddi-texniki baza kökündən yenilənərək ən müasir texnologiyadan istifadə edilən 24 yanvar 2017-ci il tarixli sərəncamın icrası ilə əlaqədar müvafiq infrastrukturun yaradılması, o cümlədən, ərazidə elektrik təsərrüfatının bərpa edilməsi istiqamətində "Azərişiq" ASC tərəfindən genişmiqyaslı işlər aparılıb, burada müasir standartlara cavab verən 35/10 kV-luq yeni yarımstansiya işə salınıb.

Hazırda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin göstəriş və tapşırıqlarına uyğun olaraq, cəbhəyəni ərazilərdə elektrik enerjisi təchizatının daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində zəruri tədbirlər davam etdirilib, yeni elektrik xətləri çəkilir, paylaşımcı şəbəkələr gücləndirilir və genişləndirilir. Bununla əlaqədar olaraq, "Azərişiq" ASC Ağdam rayonu ərazisində elektrik enerjisi şəbəkələrinin təkmilləşdirilməsi və yenidən qurulması üzrə layihənin icrasına başlayıb. İlk mərhələdə Qulzənli qəsəbəsi yaxınlığında və Soltanbud meşə massivini boyuncə yerləşən 230 məcburi köçkün ailəsinin müvafiqi məskunlaşdığı yaşayış məntəqələrində paylayıcı elektrik şəbəkəsi tamamilə yenidən qurulur, o cümlədən yeni güc mərkəzləri yaradılmaqla açıq naqillərdən ibarət xətlər kabel xətləri ilə əvəzlənir. Görülmüş işlərin nəticəsində əhalinin elektrik enerjisi verilişində fasilələr tam aradan qaldıracaqdır.

Son illərdə elektroenergetika

Səhmdar Cəmiyyət respublikamızın bütün şəhər və rayonlarında, kənd və qəsəbələrində, hətta ən keçilməz dağ silsilələrində, ən ucaq yaşayış məskənlərində elektrik təminatının yenidən qurulması istiqamətində mühüm layihələr reallaşdırıb. Məsələn, bir faktı xatırlatmaq istərdim: Zaqatala rayonunun Qalal kəndi 35 illik fasilədən sonra 24 saat dayanıqlı və fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təminat olunub. Bu kənd rayon mərkəzindən 30 kilometr məsafədə, Rusiya ilə sərhəddə yerləşir. Kənd sakinləri uzun illərdə ki, necə deyirlər, işıq üzünə həsrət qalmışdılar. "Azərişiq" ASC tərəfindən bu problem daxili imkanlar hesabına bərdəşlik həll edildi. Yaxud, tarix boyu elektrik enerjisi olmayan Astaranın ucaq Şəvqo, Sekaşan, Doli və Diqo kəndlərində də belə bir çətinlik aradan qaldırıldı.

Məşəliyin içində, çaylar, qayaqlar arasında, bir sözlə, ən çətin relyefdə yerləşən həmin kəndlərdə texnikadan istifadə etmək mümkün olmadığından əl əməyi ilə şəbəkə quruldu. Beləliklə, heç vaxt işığı olmayan 169 yaşayış evini və ya 1000-dən artıq insanın elektrik enerjisi ilə təminat edilməsi üçün 10 kilometr 10 kV-luq və 22,4 kilometr 0,4 kV-luq məsafədə özünüdəyişən izolyasiyalı naqillərdən ibarət xətt çəkildi, 10/0,4 kV-luq müxtəlif güclərdə 7 ədəd kompleks transformator montajı quraşdırıldı.

"Azərişiq" ASC müharibə şəraitində olan ölkəmizdə cəbhə bölgəsində yerləşən yaşayış məntəqələrində də daim xüsusi diqqət və qayğı göstərib. Düşmənlə təmas xəttində yerləşən Tərtər, Ağdam və Füzuli rayonlarında köhnələn, istismara yarırsız hala düşən elektrik dayaqları dəyişdirilib, naqillər, transformatorlar yeniləndi və əvəzlənib və müasir tipli yarımstansiyalar quraşdırıldı. Bir sözlə, cəbhə bölgəsinin fasiləsiz, dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təminatı daim diqqət mərkəzində saxlanılıb. Prezident İlham Əliyevin "İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında" 24 yanvar 2017-ci il tarixli sərəncamının icrası ilə əlaqədar müvafiq infrastrukturun yaradılması, o cümlədən, ərazidə elektrik təsərrüfatının bərpa edilməsi istiqamətində "Azərişiq" ASC tərəfindən genişmiqyaslı işlər aparılıb, burada müasir standartlara cavab verən 35/10 kV-luq yeni yarımstansiya işə salınıb.

Hazırda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin göstəriş və tapşırıqlarına uyğun olaraq, cəbhəyəni ərazilərdə elektrik enerjisi təchizatının daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində zəruri tədbirlər davam etdirilib, yeni elektrik xətləri çəkilir, paylaşımcı şəbəkələr gücləndirilir və genişləndirilir. Bununla əlaqədar olaraq, "Azərişiq" ASC Ağdam rayonu ərazisində elektrik enerjisi şəbəkələrinin təkmilləşdirilməsi və yenidən qurulması üzrə layihənin icrasına başlayıb. İlk mərhələdə Qulzənli qəsəbəsi yaxınlığında və Soltanbud meşə massivini boyuncə yerləşən 230 məcburi köçkün ailəsinin müvafiqi məskunlaşdığı yaşayış məntəqələrində paylayıcı elektrik şəbəkəsi tamamilə yenidən qurulur, o cümlədən yeni güc mərkəzləri yaradılmaqla açıq naqillərdən ibarət xətlər kabel xətləri ilə əvəzlənir. Görülmüş işlərin nəticəsində əhalinin elektrik enerjisi verilişində fasilələr tam aradan qaldıracaqdır.

Son illərdə elektroenergetika

Smart sayğac-ların istismarını tam şəkildə həyata keçirmək məqsədilə müəssisənin intellektual texnologiyalar müəssisələri tərəfindən xüsusi SIMS proqram təminatı işlənilib hazırlanıb. Bu proqram vasitəsilə SMS Smart sayğac-ların oxunması, balans artırılması, alarmların xəbərdarlıq mesajlarının alınması, məsafədən tarif cədvəlinin qurulması, abonentin ödənişləri/sarfiyyəti (gündəlik, həftəlik, aylıq, yarım illik və illik) haqda tam məlumatların alınması/verilməsi, abonentin mobil telefonu-na faydalı məlumatların ötürülməsi təmin edilir. SMS Smart tipli sayğac-lar GSM - mobil rabitə kanalı vasitəsilə, şifrələnmə informasiyasına mübadiləsi rejimində fəaliyyət göstərir və funksional imkanları

təbiiq şəraitinə uyğun qabaqcıl proqramlaşdırılıb. Əhali və qeyri-əhali istehlakçı qrupuna aid sifarişçilərin enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması və sayğac-ların quraşdırılması "Azərişiq" ASC-nin yeni elektron xəritə sistemi vasitəsilə həyata keçirilir. "ASAN xidmət" mərkəzlərinin birgə fəaliyyəti ilə vətəndaşlara göstərilən xidmətdə də mətəmədi yeniliklər edilir. Belə yeniliklərdən biri də Səyyar "ASAN xidmət" vasitəsidir. Eynə, bağına və ya tikinti obyektinə işiç çəkdirmək istəyən vətəndaş Səyyar "ASAN xidmət" ə əməllərini təqdim edir. Qeyd olunan obyekt elektron xəritənin məlumat bazasında müəyyən edilir və şəbəkəyə qoşulması üçün məsafə, lazım olan mal-material, işin həcmi və görülməli işlərin dəyəri müəyyən edilir. Sifarişçi tərəfindən görülməli işlərin dəyəri ödənilmədən sonra "Azərişiq" ASC-nin əməllərini operativ göstərilən ünvanə yollanır, vətəndaşın obyektinə elektrik enerji xətti çəkilir, abonent üçün sayğac quraşdırılır.

Əvvəllər mürciatlı qeydə almaq, araşdırmaq, baxmaq keçirmək, məsafəni ölçmək, hesablaşmaq, elektrik xəttini çəkmək və elektrik sayğacı quraşdırmaq üçün 10 gün vaxt lazım olurdu, indi bir iş günü ərzində həllini tapır, səffaflyq tam təmin olunur. Qeyd edək ki, "ASAN xidmət"lə "Azərişiq" ASC-nin birgə göstərdiyi xidmətlər təkcə abonentlərin enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması prosesi ilə yekunlaşmır. Eyni zamanda, abonentlərin elektrik enerjisində ödənişlərinin (borclarının) arasıdırılması, əhali və qeyri-əhali istehlakçısının ad dəyişməsi, üzlaşma aktlarının təqdim olunması, abonentin enerji tarixçisinin verilməsi, smart kartların bərpası və yenilənməsi və s. xidmətlər göstərilir. Bütün bu mürciatlı "bir gəncə" prinsipi əsasında təmin olunur. İstehlakçının təminatı tələb və təklifi dərhal etməklə təkcə səhmdar cəmiyyətdə "Qaynar xətt" fəaliyyət göstərir. Abonentin çağırışını dərhal icra etmək üçün "Qaza xidmət" də fəaliyyətdədir.

Abonentlərinə müxtəlif elektron xidmətlər də göstərən "Azərişiq" ASC-nin fəaliyyətdə olan siyasetində də xüsusi diqqət verilir. Ən son elmi-texniki yeniliklərə əsaslanan texnologiyaya və avadanlıqlardan istifadə və eləcə də şəbəkənin inkişaf tempinin ildən-ilə sürətlənməsi və işin həcmimin durmadan artması müasir tələblərə cavab verən yüksəkixtisaslı işçilərin sayının artırılmasını və fəaliyyətdə olan kadrların ixtisasının daha da təkmilləşdirilməsi üçün

elektrik enerjisində olan tələbatın proqnoz göstəricilərinə dair məlumatlar hazırlanaraq, "Azərenerji" ASC ilə razılaşdırılıb, həmçinin İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən 2030-cu ilə qədər tikintisi nəzərdə tutulan obyektlərin elektrik enerjisində olan tələbatın proqnoz göstəriciləri hazırlanaraq Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna təqdim edilir. Bir sözlə, respublikanın bütün istehlakçıların fasiləsiz və keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təminat olunması istiqamətində "Azərişiq" ASC tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər davam etdirilməkdədir.

Artıq ölkəmiz Prezident İlham Əliyevin dəqiq müəyyənləşdirdiyi strateji hədəflər, düşünülmüş strategiya ilə elektrik enerjisini ixdal edən ölkələrdən ixrac edən ölkəyə çevrilərək davamlı inkişafı ilə regionun lider dövləti statusuna sahib çıxıb. Dünya birliyinin etibarlı tərəfdaşı olan Azərbaycanın adı inkişaf etməkdə olan dövlətlər sırasında çəkilməsi isə bizə xüsusi qürur verir. Təbii ki, bu qürur hissi, ilk növbədə, cənab İlham Əliyevin yorulmaz, səmərəli fəaliyyəti ilə bağlıdır. Möhtərəm Prezidentin gərgin əməyi və sayı nəticəsində müəyyənləşən enerji inkişaf konsepsiyası ölkəmizin enerji sektorunun da bütünlüklə yenilənməsinə səbəb olub. Bu işdə az da olsa payımız olmasa da bizə sevinc hissi bəxş edir. Bugünkü işiç günür, sevincli anlar dünyəyə gülsək kimi nur saçan möhtəşəm bir ölkənin - Azərbaycanın tənənəsidir.

Sevindirici haldır ki, cənab İlham Əliyev aprelin 20-də "Azərenerji" ASC-nin yenidən qurulma Baş idarəetmə, elm, tədris və laboratoriya kompleksinin yuxarıda qeyd edilən açılış mərasimində görülən işləri yüksək qiymətləndirib. Dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, xüsusi ilə son illərdə görülmüş işlər enerji təsərrüfatını tamamilə yeniləşdirib, Respublikanı qonşu dövlətlərlə birləşdirən yüksək gərginlikli xətlər inşa edilib, bir çox yerlərdə yeni yarımstansiyalar tikilib, transformatorlar quraşdırılıb. "Bölgələrdə çoxsaylı səhmlərin çərçivəsində məmən həmişə maraqlanıram və vətəndaşlardan soruşuram ki, enerji təminatı necədir? Son illər ərzində hər zaman müsbət rəylər eşidirdim. Bu, mənə çox sevinirdir. Bu, onu göstərir ki, "Azərenerji" və "Azərişiq" bu istiqamətdə çox böyük işlər görür. "Bizim enerji potensialımız artan iqtisadi inkişafımıza uyğun olmalıdır. Eyni zamanda, "Azərenerji" son iki il ərzində mövcud stansiyaların generasiya güclərini artıraraq barədə yeni layihə təqdim edib. Çünki bu stansiyaların əksəriyyəti çoxdan tikilib. Bu stansiyalarda mövcud vəziyyət bizi heç cür qane edə bilməzdi".

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin enerji təsərrüfatında görülən işlərə verdiyi belə yüksək qiymət enerji energetiklərin məsuliyyətini daha da artırır. Ötən 5 il ərzində əldə edilən müsbət göstəricilər bu yolda inamla irəlilədiyimizi, ölkə başçısının etimadını yüksək səviyyədə doğrulda biləcəyimizi dəməyə əsas verir. Xalqımız, Prezidentimizə ömin edirik ki, Azərbaycan energetikası üzərindən düşən şərafli missiyamı bundan sonra da layaqlıq davam etdirəcək və Azərbaycan tarixində ən qüdrətli mərhələsinin yaradılması prosesində yaxından iştirakları ilə hər zaman qürur duyacağıqlar.

Vüqar ƏHMƏDOV, "Azərişiq" ASC-nin sədri